

Finansdepartementet

Oslo 2008-10-14

Deres ref.: 05/1743 SL EG/Tiz

Høring – Utveksling av grunndata på personinformasjonsområdet

Vi viser til høringsbrev av 1. juli.

Norsk Redaktørforening (NR) og Norsk Presseforbunds (NP) kommentarer vil primært knytte seg til punktene 5, 8 og 11 i høringsbrevet.

1. Generelt

Vi er tilfreds med at det nå blir foretatt en gjennomgang av innsamling av og tilgang til opplysninger i folkeregisteret. Dette både fordi registeret er en sentral kilde til sikker nøkkelinformasjon om enkeltpersoner, og fordi det har utviklet seg en rekke misforståelser knyttet til bruken av disse opplysningene. Spesielt vil vi peke på at det i vide kretser i dag hersker en oppfatning om at dette er særlig sensitiv personinformasjon, mens det i realiteten er informasjon som i mange sammenhenger er nødvendig å få tilgang til for å kunne utøve rettigheter man har som vanlig innbygger. Dette igjen har sammenheng med at blant andre en rekke private aktører aktivt har tatt i bruk fødselsnummer som *legitimasjon*, mens fødselsnummerets formål er *identifikasjon*. Vi mener arbeidsgruppens rapport på en god måte får frem denne problemstillingen. I tillegg er vi tilfreds med at både rapporten og høringsbrevet legger opp til at nøkkelinformasjon fra folkeregisteret på en tydeligere måte skal gjøres allment tilgjengelig, uten kostnader. For pressen er det å kunne innhente opplysninger som sikkert identifiserer bestemte personer, ofte avgjørende i den metodiske delen av arbeidsprosessen, og som sådan et viktig element i det å sikre kvaliteten på det som skal publiseres.

2. Punkt 5 – Ny indikator

Vi har ingen særlig synspunkter på det å bytte ut dagens fødselsnummer med en såkalt informasjonsløs identifikator, utover det poenget som er nevnt ovenfor, nemlig at misforståelsene rundt formålet med dagens fødselsnummer er så vidt omfattende at det i seg selv kan være et argument for et nytt system. Vi vil imidlertid påpeke at dersom det er aktuelt å foreta en slik utskifting, så mener vi det må følges av ett informasjonsopplegg som klart og tydelig forklarer hva en slik indikator er og hva den ikke er. Dette for å unngå at vi igjen havner i den situasjonen vi nå er i, nemlig at store grupper i det norske samfunn (inkludert deler av forvaltningen) lever i den villfarelse at identifikator er et "hemmelig" nummer som er anvendelig for legitimasjon i ulike sammenhenger.

3. Punkt 8 – Tilgang til opplysningene i folkeregisteret

Etter vår mening er det vesentlig å lage et system som er forutsigbart og forståelig og som samtidig gir tilgang til registerets opplysninger, så lenge det ikke er åpenbare og klart definerte hensyn som taler mot slik tilgang. I den grad det etableres reservasjonsordninger, så må også disse være klart forankret i reelle behov - og enkle å forstå. Med dette som utgangspunkt mener vi at *kjerneinformasjonen* i registeret, altså informasjon som det både er registreringsplikt for og som det er åpen, allmenn tilgang til, som et minimum må omfatte:

- Navn

- Identifikator
- Fødselsdato
- Kjønn
- Adresser

En slik avgrensning vil – etter vårt syn – også gjøre reservasjonsadgangen mot oppslag overflødig. Unntak for personer som for eksempel har fått innvilget hemmelig adresse vil selvsagt fortsatt gjelde. De øvrige opplysningene som nevnes i høringsnotatet (eID, E-registrert, epost-adresse, telefonnumre, reservasjoner mot allmenn tilgang og beskyttelseskode) er heller ikke informasjon av sensitiv karakter. Prinsipielt – og i tråd med det som er utvalgets generelle resonnement – burde etter vårt syn også disse opplysningene reservasjonsløst samles inn og gjøres tilgjengelig (bortsett fra de særlige unntaksgrunner som finnes). På den annen side er ikke denne informasjonen av samme viktighet som de vi har listet opp i kulepunkter ovenfor, når det gjelder sikker identifisering, og det å kunne vite hvor folk er hjemmehørende.

Vi mener det må være mulig å organisere innsamling og tilgang etter følgende prinsipper:

- Flest mulig opplysninger er avleveringspliktige. Et system med utbredt grad av frivillighet vil dramatisk redusere nytteverdien av registeret.
- Informasjon som listet opp i kulepunktene ovenfor, er allment tilgjengelige via direkte oppslag i registeret, med unntak for f eks hemmelig adresse.
- Øvrig ikke-taushetsbelagt informasjon (hvilket i det minste innebærer kontaktinformasjon) gis ved manuell forespørsel til folkeregisteret
- Øvrig informasjon gis til dem som har et lovhemlet grunnlag for det, med mindre det er informasjon som legitimt er unntatt, f eks hemmelige telefonnumre.

Vi har forståelse for at departementet har et ønske om å ivareta legitime personvern hensyn. Etter vårt syn bør imidlertid det være mulig samtidig som man sikrer åpenhet og notoritet rundt opplysninger som i mange sammenhenger er viktige både for kommersielle aktører, presse og publikum, i forhold til å ivareta andre legitime interesser.

4. Punkt 11 – Distribusjon og prising

Etter vårt syn bør informasjon som er ment å skulle være offentlig tilgjengelig, også gjøres så tilgjengelig som mulig, det vil si gjennom adgang til å gjøre elektroniske oppslag. Dette krever selvsagt stor grad av kvalitetssikring med hensyn til hvilke opplysninger som gjøres tilgjengelig på den måten. Vi vil imidlertid anta at den kvalitetssikringen som dette medfører også vil være i folkeregisterets egen interesse. De kostnader som dette eventuelt vil måtte medføre, vil vi anta spares inn ved at registeret i langt mindre grad vil bli belastet med henvendelser som i dag må betjenes manuelt.

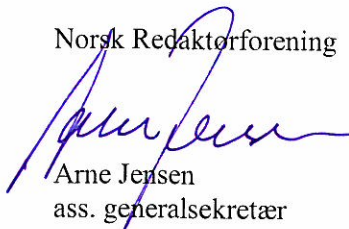
Med vennlig hilsen

Norsk Presseforbund

Per Edgar Kokkvold
Generalsekretær

Norsk Redaktørforening

Arne Jensen
ass. generalsekretær